

Na osnovu člana 28. Zakona o zaštiti od požara (Službeni glasnik Republike Srbije broj 111/09) **dekan Fakultet umetnosti u Nišu, ul. Kneginje Ljubice br. 10, 18000 Niš** donosi:

PRAVILA ZAŠTITE OD POŽARA za objekte

**UNIVERZITET U NIŠU
FAKULTET UMETNOSTI
UNIŠU**

Oktobar, 2013. god.

I OPŠTE ODREDBE

Član 1.

Zaštita od požara obuhvata skup mera i radnji normativne, upravne, organizaciono-tehničke, preventivne, obrazovne, informativno - vaspitne i druge prirode, koje se preduzimaju na Fakultetu umetnosti u Nišu radi sprečavanja izbijanja i širenja požara, kao i mera otklanjanja i gašenja požara.

Član 2.

Ovim Pravilom uređuju se prava i obaveze poslodavca i zaposlenih, kao i svih lica koja se po bilo kom drugom osnovu nalaze na fakultetu (studenata, lica na stručnom osposobljavanju, prekvalifikaciji ili dokvalifikaciji, treća lica, tj. izvođači i podizvođači radova i usluga, posetioци, gosti, inspekcijски ograni i dr.) u vezi sa zaštitom od požara.

Član 3.

Zaštita od požara organizuje se i neprekidno sprovodi u svim objektima fakulteta, u skladu sa Zakonom, podzakonskim propisima, planovima zaštite od požara i odredbama ovog Pravila.

Član 4.

Ovim Pravilom u skladu sa Zakonom o zaštiti od požara uređuje se sledeće:

1. Organizaciju tehnoloških procesa na način da rizik od izbijanja i širenja požara bude otklonjen, a da u slučaju njegovog izbijanja bude obezbeđena bezbedna evakuacija ljudi i imovine i sprečeno njegovo širenje;
2. Zaštitu od požara u zavisnosti od namene objekta sa potrebnim brojem lica osposobljenih za obavljanje poslova zaštite od požara;
3. Donošenje plana evakuacije i uputstva za postupanje u slučaju požara;
4. Dačin osposobljavanja zaposlenih za sprovođenje zaštite od požara.

II ORGANIZACIJU TEHNOLOŠKIH PROCESA NA NAČIN DA RIZIK OD IZBIJANJA I ŠIRENJA POŽARA BUDE OTKLONJEN, A DA U SLUČAJU NJEGOVOG IZBIJANJA BUDE OBEZBEĐENA BEZBEDNA EVAKUACIJA LJUDI I IMOVINE I SPREČENO NJEGOVO ŠIRENJE

Član 5.

U cilju otklanjanja uzroka požara, sprečavanja izbijanja širenja i gašenja požara, spasavanja lica i imovine ugrožene požarom u objektima fakulteta, kao i na prostoru oko njih, primenjuju se sledeće mere zaštite od požara:

1. Pri projektovanju i izvođenju radova, adaptaciji i rekonstrukciji postojećih objekta, projektovanju i izgradnji novih objekta, ugradnji uređaja i opreme u objektima, eksploataciji i održavanju objekta, primenjuju se zakonom propisani tehnički normative i standardi zaštite od požara;
2. Objekti fakulteta moraju biti snabdeveni hidrantima, pp aparatima i drugom propisanom opremom za gašenje požara. Broj, vrsta i lokacija ovih sredstava utvrđuje se propisanim tehničkim normativima i standardima za zaštitu od požara;
3. Električne, ventilacione, gasne, toplotne, gromobranske, kanalizacione i druge instalacije i uređaji u objektima fakulteta moraju se izvesti, odnosno postaviti na način na koji ne predstavlja opasnost od požara. Za ispravno funkcionisanje navedenih instalacija odgovoran je rukovodilac organizacione jedinice u okviru koje se vrše zadaci i poslovi održavanja pojedinih instalacija i uređaja;
4. U objektima odnosno delovima objekta fakulteta u kojima se drže ili koriste zapaljive tečnosti, zapaljivi gasovi, eksplozivni i drugi lako zapaljivi materijali ili stvaraju eksplozivne smeše (u daljem tekstu: "Opasne materije") zabranjeno je: pušenje, upotreba otvorene vatre, upotreba svetiljki sa plamenom i sredstava za paljenje, upotreba alata koji varniče, korišćenje grejnih uređaja sa usijanom površinom, kao i držanje materijala koji je sklon samozapaljenju;
5. Smeštaj i čuvanje opasnih materija može se vršiti samo u posebnim magacinskim prostorijama objekta fakulteta koji su izgrađeni za tu svrhu, a prema propisima o smeštaju i čuvanju istih. U prostorijama u kojima se pri radu upotrebljavaju opasne materije, iste se drže u propisanim posudama i u količini potrebnoj za rad jedne smene, a sve prema propisima o upotrebi opasnih materija;
6. Zabranjeno je odmašćivanje i pranje masnih zapaljivih tečnosti, a posebno dok se iste nalaze u procesu rada;
7. Istrošeni materijali, masti, ulja, pokvarene boje, masne krpe, pucval, plastična i druga ambalaža, drvena piljevina, kao i drugi otpadni materijal moraju se po završetku radne smene izneti iz radnih prostorija i odlagati u metalne posude sa poklopcem na za to određenom mestu;
8. Uskladištenje materijala u magacinima i drugim prostorijama vrši se u skladu sa važećim propisima i standardima u Republici Srbiji, s tim što se posebno vodi računa da se obezbede nesmetani prolaz i odgovarajuće rastojanje uskladištenog materijala od izvora energije;
9. Punjenje rezervoara tečnim gorivom može se vršiti samo u prisustvu odgovornog radnika koji je za to obučan;
10. Prilikom utovara i istovara kamiona, prikolica i drugih vozila natovarenih opasnim materijama, vozač i skladištar (magacioner), odnosno lica koja obavljaju ove

- poslove, odgovorni su za preduzimanje mera zaštite od požara i eksplozija, odnosno za pravilan utovar i istovar u skladu sa Zakonom i ovim Pravilom;
11. Zapaljiva tečnost, mazut i dizel D2 ne sme se preko kanalizacione mreže odvoditi u glavnu kanalizacionu mrežu;
 12. Na stepeništima, tavanima i potkrovljima zabranjeno je držanje bilo kakvog materijala i opreme, izuzev opreme i sredstva za gašenje požara;
 13. Sečenje, varenje i lemljenje sudova u kojima su bile zapaljive tečnosti, može se vršiti samo nakon pranja ili istiskivanja para zapaljivih tečnosti inertnim gasom;
 14. U prostorijama fakulteta ne smeju se upotrebljavati rešoi, grejalice, električni radijatori i drugi slični termo-električni aparati odnosno grejna tela. Osim u posebno opremljenim prostorijama za tu namenu i uz predhodno pribavljenu saglasnost lica zaduženog za zaštitu od požara na fakultetu;
 15. Prilazni putevi, ulazi, izlazi i stepeništa u objektima fakulteta moraju uvek biti slobodni za nesmetani prolaz;
 16. Obavljanje požarno opasnih radnji izvan prostorija koje su za takve radnje namenjene, može se dozvoliti samo pod uslovom da su preduzete odgovarajuće mere zaštite od požara;
 19. Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara u objektima fakulteta mogu se koristiti samo ako odgovaraju važećim standardima u Republici Srbiji, a po dobijanju atesta od ovlašćene stručne institucije. Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara postavljaju se na posebno označena, pristupačna i vidna mesta u objektima fakulteta i mogu se koristiti samo za potrebe lokalizovanja i gašenja požara. Uređaji, oprema i sredstva za gašenje požara moraju se održavati u ispravnom stanju o čemu se vodi evidencija;
 20. Održavanje uređaja, opreme i sredstva za gašenje požara u objektima fakulteta vrše ovlašćene organizacije odnosno privredna fakulteta, koja su dužna da o izvršenom ispitivanju i servisiranju iste izdaju posebne potvrde i sertifikate, kao garanciju za ispravnost;
 21. Odgovorna lica na fakultetu sprovode i unapređuju zaštitu od požara. Ukoliko društvo nema mogućnost da obavi određene delatnosti u okviru sprovođenja mera zaštite od požara, angažovaće druge ovlašćene i specijalizovane naučne fakulteta i institucije;
 22. Rad sa otvorenim plamenom i uređajima sa usijanim površinama, aparatima za zavarivanje, rezanje i lemljenje može se obavljati u prostorijama i na objektima Fakulteta tek pošto se predhodno pribavi odobrenje, preduzmu mere zaštite od požara i obezbede sredstva i oprema za gašenje požara.
Pre otpočinjanja radova iz predhodnog stava, na privremenim zavarivačkim mestima rukovodilac i izvođač radova zatražiće pismeno odobrenje za iste od Lica zaduženog za zaštitu od požara fakulteta, a sve u skladu sa važećom Uredbom koja reguliše ovu oblast.

Odobrenje odnosno produžetak odobrenja za izvođenje radova zavarivanja i lemljenja izdaje lice zaduženo za zaštitu od požara uz proveru primena mera zaštite od požara.

III ZAŠTITA OD POŽARA U ZAVISNOSTI OD NAMENE OBJEKTA SA POTREBNIM BROJEM LICA OSPOSOBLJENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA

Član 6.

Radi sprovođenja propisanih i naloženih mera zaštite od požara, drugih poslova i zadataka propisanih zakonom i drugim propisima iz oblasti zaštite od požara, objekte se razvrstavaju **u III kategoriju protivpožarne ugroženosti** (Uredba o razvrstavanju objekta, delatnosti i zemljišta u kategorije ugroženosti od požara Sl. glasnik RS br. 76/2011), ovim Pravilom se utvrđuje odgovarajuća organizacija zaštite od požara na fakultetu.

Član 7.

Lice zaduženo za zaštitu od požara ima sledeće funkcije:

- a) Preventivnu (preduzimanje i sprovođenje preventivnih mera zaštite od požara) i
- b) Operativnu (gašenje požara i spasavanja imovine i ugroženih lica iz objekta zahvaćenih požarom).

Član 8.

Lice za zaštitu od požara, za svoj rad odgovara dekanu (odgovorno lice). U slučaju sprečenosti zamenjivaće ga lice koje odredi dekan (odgovorno lice).

Član 9.

Lice zaduženo za zaštitu od požara, odgovorno je za stalnu i potpunu spremnost za efikasno izvršenje zadatka. Lice zaduženo za zaštitu od požara dužno je da ulaže sve organizatorske i stručne sposobnosti u cilju uspešnog izvršavanja zadataka i poslova, kao i da stalno radi na unapređenju operativne gotovosti svakog radnika.

Član 10.

U slučaju požara većih razmera lice zaduženo za zaštitu od požara je dužno da zatraži pomoć teritorijalne vatrogasne jedinice Odseka za zaštitu i spasavanje Niš.

Član 11.

Redovne dužnosti Lica zaduženog za zaštitu od požara u okviru preventivne funkcije su sledeće:

- a) Preduzimanje svih potrebnih mera zaštite od požara u cilju zaštite lica i imovine fakulteta, u skladu sa zakonom, drugim propisima i ovim Pravilom;
- b) Organizovanje sprovođenja i unapređenja zaštite od požara, radi povećanja stepena sigurnosti i bezbednosti na fakultetu;
- c) Staranje o primeni propisa utvrđenih zakonom o zaštiti od požara, pravi i ovim pravilom;
- d) Učestvovanje u izradi nacрта opštih akata, programa i planova zaštite od požara i programa osnovne obuke radnika iz oblasti zaštite od požara;
- e) Obavljanje obuke svih zaposlenih radnika u vezi sa opasnostima koje im prete od požara na radnim mestima i uopšte, načinom upotrebe, rukovanjem i karakteristikama aparata za gašenje požara;
- f) Obavljanje kontrole ispravnosti i funkcionalnosti uređaja za gašenje požara, hidranata i druge opreme kojom raspolaže fakultet, kao i vođenje evidencije o istom;

- g) Staranje o nabavci, čuvanju i uskladištenju sredstava i opreme za gašenje požara.
- h) Ostvarivanje saradnje i nadzora sa odgovarajućom službom fakulteta radi sprovođenja mera zaštite od požara kod projektovanja i adaptacije novih i postjećih objekta;
- i) Izrada i predlaganje godišnjih planova za otklanjanje nedostataka protivpožarne zaštite, kao i planiranje potrebe za ličnom i zajedničkom vatrogasnom opremom za potrebe fakulteta;
- j) Izrada uputstava, upozorenja i načina za siguran rad, manipulaciju i rukovanje sa lako zapaljivim, eksplozivnim i opasnim materijama u skladu sa odredbama ovih Pravila i ostalim važećim propisima;
- k) Obavljanje povremene kontrole i obilaska objekta fakulteta u cilju sagledavanja propusta i primene požarno-preventivnih mera zaštite, na osnovu čega se daju pismeni nalozi za otklanjanje utvrđenih nedostataka sa rokovima otklanjanja;
- l) Saradnja sa Sektorom za zaštitu i spasavanje Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srbije, stručnim institucijama i privrednim društvima u cilju poboljšanja i unapređenja protivpožarne zaštite;
- m) Obavljanje dnevnih i noćnih obilazaka objekta fakulteta u cilju sprovođenja nadzora nad primenjivanjem propisa i mera zaštite od požara, kao i podnošenje prijave zbog povrede radne obaveze protiv prekršilaca istih;
- n) Kontrola uređenja, čišćenja i održavanja kruga i objekta fakulteta, a naročito ulaza i izlaza, prilaza hidrantima i aparatima za gašenje požara, kao i spoljnih i unutrašnjih saobraćajnica.

Redovne dužnosti Lica zaduženog za zaštitu od požara u okviru operativne funkcije su sledeće:

- a) Neposredno gašenje požara i pružanje pomoći u slučaju elementarnih i drugih nesreća u objektima Fakulteta;
- b) Briga o čuvanju i urednom održavanju lične i zajedničke vatrogasne opreme kojom su kao jedinica i pojedinci zaduženi, kao i održavanje reda i čistoće u prostorijama jedinice;
- c) Obavljanje obezbeđenja, po nalogu i po potrebi, na mestima gde se vrši pretakanje, istakanje i presipanje zapaljivih tečnosti, odnosno istovar i utovar drugih opasnih i eksplozivnih materija, kao i na mestima gde se vrši manipulacija i poslovi koji mogu izazvati eksploziju i požar;
- d) Obezbeđenje mesta gde se vrši zavarivanje u skladu sa Uredbom o merama zaštite od požara kod radova zavarivanja, rezanja i lemljenja;
- e) Organizovanje i sprovođenje stručne i praktične obuke, prema utvrđenom programu nastave, u vreme kada to bude određeno;
- f) Nadzor nad radom i održavanje hidrantske mreže, hidranata, kao i njihove opremljenosti;
- g) Obaveštavanje nadležnih o uočenim nedostacima i opasnostima koje mogu dovesti do požara;
- h) Pismeno obaveštavanje službe za zaštitu i spasavanje ograna unutrašnjih poslova o svakom nastalom požaru;
- i) Obavljanje i drugih poslova koje im poveri Poslodavac.

Član 12.

Lice zaduženo za zaštitu od požara ima sledeća prava i dužnosti:

- Stara se o sprovođenju mera zaštite od požara utvrđenih zakonom, drugim propisima, ovim pravilnikom i drugim opštim aktima fakulteta iz ove oblasti;
- Sprovođenje mera zaštite od požara utvrđenih zakonom, drugim propisima, ovim Pravilom i drugim opštim aktima fakulteta iz ove oblasti;
- Usklađuje normativne akte koji regulišu oblast zaštite od požara sa aktuelnim zakonskim propisima;
- Ostvaruje stalan uvid u stanje protivpožarne zaštite i bezbednosti objekta, lica i imovine na fakultetu i blagovremeno preduzima sve potrebne mere radi otklanjanja uočenih nedostataka i sprečavanja nastupanje neželjenih posledica,
- Učestvuje u pripremi predloga pravila, planova, programa i drugih opštih akta iz oblasti zaštite od požara i stara se o realizaciji istih;
- Organizuje gašenje požara, spasavanje lica i materijalnih dobara fakulteta i preduzima sve druge potrebne mere;
- Saraduje sa nadležnim inspekcijskim i drugim organima iz ove oblasti.

Prilikom obavljanja dužnosti iz predhodnog stava Lice zaduženo za zaštitu od požara ovlašćeno je da:

- Obavlja neposrednu kontrolu sprovođenja utvrđenih ili naloženih mera zaštite od požara;
- Nalaže rukovodiocu unutrašnje organizacione jedinice kod koje je uočen nedostatak u radu zbog koga postoji neposredna opasnost izbijanja požara ili neposredno zaposlenom takve organizacione jedinice, hitno otklanjanje uočenog nedostatka ili zabranu rada;
- Rukovodi akcijom gašenja požara.

Član 13.

Dekan fakulteta u obavljanju poslova zaštite od požara ima sledeća prava i obaveze u oblasti organizovanja, sprovođenja i unapređenja zaštite od požara, pored poslova i zadataka koji su mu stavljeni u nadležnost zakonom i propisima donetim na osnovu zakona, vrši i sledeće poslove i zadatke, odnosno ima sledeća prava i obaveze:

- Donosi Pravila o zaštiti od požara, program osnovne obuke radnika svih zaposlenih na fakultetu;
- Stara se o obezbeđenju sredstava, utvrđuje potrebna sredstva za zaštitu od požara i na bazi raspoloživih sredstava odobrava korišćenje istih;
- Ostvaruje uvid u stanje organizacije zaštite od požara i stepena bezbednosti i planira potrebne mere u cilju unapređenja zaštite od požara;
- Razmatra inspekcijske i druge nalaze, izveštaje, rešenja, izveštaje i preduzima mere da se određeni nedostaci otklone u datim rokovima;
- Stara se i obezbeđuje potrebne uslove za blagovremeno, potpuno i pristupačno informisanje zaposlenih o organizaciji i sprovođenju propisanih i naloženih mera

zaštite lica i imovine, kao i o preduzetim merama za dalje ostvarivanje i unapređenje zaštite od požara;

- Utvrđuje materijalnu i drugu odgovornost rukovodećih lica zbog nesprovođenja propisanih ili naloženih mera zaštite lica i imovine koje su im stavljene u nadležnost zakonom ili propisima donetim na osnovu zakona, ovim Pravilnikom i drugim aktima;
- Obavlja i druge poslove i zadatke koji doprinose unapređenju zaštite od požara;
- Stara se o primeni mera zaštite od požara prilikom projektovanja objekta, početka upotrebe objekta ili prostorija i tokom eksploatacije objekta fakulteta;
- Preduzima mere u cilju otklanjanja uočenih nedostataka, preko nadležnih rukovodilaca i službi, odmah po uočavanju istih;
- Sprovodi i unapređuje zaštitu od požara.

Za određene poslove, u ovom članu navedene, može se ovlastiti i rukovodilac organizacionog dela fakulteta ili više njih (rukovodilaca), odnosno obavljanje istih se može njemu naložiti od strane lica iz stava jedan ovog člana.

Član 14.

Profesori, asistenti i ostali radnici na fakultetu u obavljanju poslova zaštite od požara imaju sledeća prava i obaveze:

- Odgovorni su za stanje zaštite od požara u organizacionoj jedinici kojom rukovode;
- Obezbeđuje saradnju sa licem zaduženo za zaštitu od požara radi dosledne i blagovremene primene svih utvrđenih i naloženih mera zaštite od požara.

Član 15.

Zaposleni su osnovni nosioci poslova i zadataka zaštite od požara i s tim u vezi imaju sledeća prava i obaveze:

- Neposredno preduzimaju, sprovode i pridržavaju se propisanih mera zaštite;
- Pružaju pomoć licu zaduženo za zaštitu od požara u skladu sa svojim mogućnostima, a naročito prilikom gašenja požara i sprečavanja širenja istog, neposredno učestvuju u gašenju požara i gase požar ako je isto moguće bez opasnosti za sebe ili druga lica, a u slučaju izbijanja požara o istom odmah obaveštavaju službu ili najbližu vatrogasnu jedinicu;
- Stalno prate i kontrolišu rad, funkcionisanje i ispravnost mašina, uređaja, instalacija i drugih sredstava u neposrednoj i široj radnoj okolini, a svaki kvar ili neispravnost dužni su da odmah prijave nadležnoj službi u cilju otklanjanja neispravnosti i sprečavanja ugrožavanja lica i imovine;
- Pažljivo rukuju sa opasnim materijama (zapaljivi, eksplozivni, nagrizujući i drugi slični materijali) i preduzimaju potrebne i propisane mere zaštite pri njihovom korišćenju.

Član 16.

Nepridržavanje mera zaštite od požara navedenih u predhodnom članu predstavlja povredu radnih obaveza u skladu sa Kolektivnim ugovorom kod Poslodavca i ugovorima o radu zaposlenih.

IV DONOŠENJE PLANA EVAKUACIJE I UPUTSTVA ZA POSTUPANJE U SLUČAJU POŽARA

1. POSTUPAK U SLUČAJU POŽARA

Član 17.

Svi zaposleni na fakultetu koji primete požar dužni su da odmah obaveste Lice zaduženo za zaštitu od požara i da pristupe gašenju požara ukoliko je to moguće bez ugrožavanja sebe ili drugih lica. Kada se radi o požaru većih razmera koji se ne može ugasiti sopstvenim snagama lice zaduženo za zaštitu od požara i drugi zaposleni zatražiće pomoć od teritorijalne vatrogasne jedinice Odseka za zaštitu i spasavanje u Nišu na broj telefona 193.

Član 18.

Nakon dobijanja dojave o nastalom požaru Lice zaduženo za zaštitu od požara preduzima sledeće korake:

- daje znak za uzbunu radi odlaska na intervenciju gašenja požara;
- Po izvršenom izboru vrste i količine opreme i sredstava za gašenje požara, odlazi se najkraćim putem do mesta požara;
- Po dolasku na mesto požara Lice zaduženo za zaštitu od požara rukovodi akcijom gašenja požara vrši procenu situacije, donosi odluku o načinu spasavanja lica i imovine, vrsti vatrogasne opreme i sredstva koja će se upotrebiti za gašenje požara, potrebnoj snazi ljudstva, načinu gašenja požara, merama bezbednosti radnika prilikom gašenja požara, upotrebi zaštitne opreme, način snabdevanja vodom i dr.

Član 19.

Za vreme požara svi prisutni ili pozvani zaposleni dužni su da izvršavaju naredbe rukovodioca akcije gašenja požara.

Član 20.

O nastalom požaru obaveštava se Odsek za zaštitu i spasavanje u Nišu (protivpožarna policija).

Član 21.

Gašenje požara i spasavanje lica i imovine vrši se dok se požar ne ugasi, odnosno spasavanje ne završi. Učesnici gašenja ne smeju napustiti mesto požara sve dok vođa akcije gašenja požara ne proceni da ja požar potpuno ugašen.

Član 22.

Ukoliko postoji opasnost od ponovnog izbijanja požara Lice zaduženo za zaštitu od požara odrediće vatrogasnu stražu sa potrebnim brojem radnika sa sredstvima i opremom koja je potrebna.

Član 23.

Po povratku sa intervencije tj. gašenja požara Lice zaduženo za zaštitu od požara je dužano da sastavi izveštaj o toku i rezultatima intervencije i dostavi ga nadležnom rukovodiocu.

2. PLAN EVAKUACIJE

ZA OBJEKTE FAKULTETA UMETNOSTI U NIŠU

Ovim Planom će se posebno regulisati:

1. Obeležavanje puteva evakuacije i postupak kod normalnog stanja;
2. Protivpožarna stepeništa i izlazi u slučaju nužde;
3. Način aktiviranja lica koja organizuju i sprovode evakuaciju;
4. Lice koje odlučuje o evakuaciji i način uzbunjivanja radnika sa posebnim zadacima u pogledu organizovanja evakuacije;
5. Procedura postupanja dežurnih lica i ostalih radnika Fakultet umetnosti u Nišu odnosno lica koja organizuju i sprovode evakuaciju;
6. Način davanja upozorenja licima u opasnosti radi pravovremene evakuacije;
7. Način uzbunjivanja najbliže vatrogasno-spasilačke jedinice;
8. Postupak evakuacije imovine i obaveze zaposlenih pre napuštanja radnog mesta;
9. Mere koje se preduzimaju u slučaju neispravnosti ili isključenja "panik rasvete" u pojedinim zonama evakuacije;
10. Grafički prilozi.

1. Obeležavanje puteva evakuacije i postupak kod normalnog stanja:

Za potrebe nužnog osvetljavanja puteva evakuacije i ukazivanja na ispravan pravac kretanja u slučaju potreba za evakuacijom na fakultetu se koriste signalna svetla - "panik rasveta".

Na ovim signalnim svetlima ili neposredno ispod njih, kao i na drugim mestima po potrebi, nalaziće se strelice smera kretanja u slučajevima potrebe za evakuacijom.

Strelice moraju biti vidne pri normalnom napajanju električnom energijom i pri dnevnoj svetlosti, odnosno kod normalnog osvetljavanja evakuacionih puteva.

U noćnim uslovima i u slučajevima nestanka električne energije, signalna svetla moraju imati mogućnost automatskog prebacivanja na lokalni izvor napajanja i nastavljaju sa radom.

1.1 Normalno stanje - opis:

Na svakoj svetiljki svetli kontrolna sijalica koja identifikuje položaj kada je svetiljka uključena. Ovo stanje uređaja za napajanje se smatra normalnim u redovnoj eksploataciji i lice koje vrši kontrolu rada napajanja, mora pratiti signalizaciju uređaja za prebacivanje napajanja. U slučaju poremećaja u radu "panik rasvete" kao i poremećaja u signalizaciji, mimo aktiviranja sistema napajanja, odmah preko odgovornog lica tražiti intervenciju servisa koji održava sistem, da se nepravilnosti u radu otklone, a postupiti prema odredbama ovoga plana koji se odnosi na slučajevne pojave neispravnosti i isključenja sistema, prema tački 6. ovog plana postupanja.

Protivpožarna stepeništa i rezervni izlazi:

U objektima Fakulteta umetnosti u Nišu **ne postoje** posebna protivpožarna stepeništa. Za normalnu evakuaciju koriste se glavna stepeništa i rezervni izlazi, ulazi i prolazi. Iz ovih razloga, neophodno je pre svih aktivnosti, **ova stepeništa i prolaze prvenstveno iskoristiti za potrebe evakuacije** studenta i zaposlenih, kao i svih drugih prisutnih lica i imovine i **održavati ih pristupačnim**.

3. Način aktiviranja lica koja organizuju i sprovode evakuaciju:

U slučaju potrebe za evakuacijom lica na Fakultetu umetnosti, preduzimaće se sledeće:

3.1. O nastaloj potrebi za evakuacijom, radnici akulteta umetnosti u Nišu će odmah po uočavanju potrebe za evakuacijom lično obavestiti lice na fakultetu zaduženo za sprovođenje evakuacije i eventualno druge dežurne radnike. Nakon toga u prostorima i prostorijama, gde ima prisutnih lica koje treba evakuisati, iste upoznati sa potrebom evakuacije i krajnje smireno, ali odsečno i jasno, naglasiti im da nema mesta panici, **sa posebnim naglaskom da stiže i pomoć**. Nakon toga odmah postupiti u skladu sa tačkom 5.5.3.

3.2. Dežurno lice zaduženo za evakuaciju na Fakultetu umetnosti, će odmah obavestiti:

- Lokalnu vatrogasno - spasilačku jedinicu na telefon	193,
- Dekana Fakulteta umetnosti u Nišu na telefon	_____
- Nadalje postupiti prema tački	5.5.2

3.3. Postupak lica zaduženih za pojedine delove - objekte na Fakultetu umetnosti:

Nakon obaveštavanja lica zaduženog za sprovođenje evakuacije na Fakultetu umetnosti, sve prisutne u objektu odmah upoznati sa potrebom evakuacije i postupiti u skladu sa tačkom 5.5.2.

3.3.1. U redovnom radnom vremenu, dežurno lice za sprovođenje evakuacije je, od strane dekana posebno određeno dežurno lice Fakulteta umetnosti u Nišu ili lice određeno za pojedine delove-objekte fakulteta koji imaju obavezu da sprovode sve zadatke nabrojane u proceduri za postupanje (tačka 5.5.2 i 5.5.3).

3.4. Postupak ostalih zaposlenih na fakultetu

U slučajevima potrebe za evakuacijom iz objekta ili dela objekta gde se trenutno nalaze, svi zaposleni na Fakultetu umetnosti su u obavezi da se pridržavaju odredba tačke 5.5.3.

4. Lice koje odlučuje o evakuaciji i načinu uzbunjivanja radnika sa posebnim zadacima u pogledu organizovanja evakuacije

O potrebi evakuacije iz objekta Fakulteta umetnosti u Nišu mogu odlučiti i naložiti je:
- Dekan Fakulteta umetnosti u Nišu, a u odsustvu dekana, Lice zaduženo za zaštitu od požara.

5. Procedura postupanja dežurnih lica i ostalih radnika Fakulteta odnosno lica koja organizuju i sprovode evakuaciju

5.1 Cilj donošenja procedure

Osnovni cilj donošenja ove procedure je utvrđivanje postupaka u slučaju potrebe za evakuacijom iz objekta koji koristi Fakultet umetnosti u Nišu.

Kako je članom 27, 31 i 41 Zakona o zaštiti od požara (Sl. Glasnik RS br. 111/09) pri gradnji objekta za javnu upotrebu, u koje spadaju i Fakultet umetnosti u Nišu i već pri projektovanju ovakvih objekta data obaveza da se moraju predvideti uslovi sigurne

evakuacije u slučaju požara i drugih vanrednih prilika, to podrazumeva i da je važno napraviti procedure za postupanje u ovakvim situacijama. Procedurama se ustvari mora jasno odrediti uloga svakog od lica koje na bilo koji način učestvuje u organizaciji evakuacije iz opasnog prostora, a ovo praktično znači da se mora uraditi procedura evakuacije za razne oblike vanrednih situacija.

Objekti za javnu upotrebu podležu različitim propisima koji regulišu pre svega sigurnu evakuaciju lica iz ovakvih objekta, detekciju i alarmiranje o nastalom požaru, opremanje sa spravama i sredstvima za gašenje početnih požara, stabilnim sistemima za gašenje požara i povezivanje svih ovih činilaca sa ostalim sistemima bezbednosti posmatranog objekta. Posebna pažnja u okviru ovih propisa je usmerena na periodičnu kontrolu rada ovih sistema i uvežbavanje zaposlenog osoblja u postupanju pri pojavi potrebe za postupanjem u vanrednoj situaciji.

Kako je preventiva osnov efikasnog odgovora na pojavu vanrednih situacija, posebna odgovornost pada na rukovodeći kadar koji, pored toga što mora na ovakvim objektima omogućiti najsavremenije preventivne mere, ima dužnost i da sva lica koja se nalaze u ovakvim objektima upozna sa svim obavezama u slučajevima pojave potrebe za bezbednom evakuacijom lica iz ovakvih objekta na bezbedan prostor.

5.2 Postojeće tehničke mere bezbedne evakuacije iz objekta Fakulteta umetnosti u Nišu

Objekti Fakulteta umetnosti u Nišu se nalaze, dekanat i glavna zgrada fakulteta u ulici Kneginje Ljubice br. 10 u Nišu, spratnosti podrum, prizemlje i sprat. Drugi objekat je u sklopu Osnovne škole "Njegoš" u ulici Pantelejska br. 60, gde fakultet u osnovi podruma poseduje 5 učionice i u dvorištu škole u izdvojenom objektu, u osnovi prizemlja, fakultet poseduje 4 učionice, a u neposrednoj blizini škole je i Velika koncertna sala sa maksimalnim kapacitetom od 250 posetilaca. Treći je u potkrovlju zgrade Umetničke škole u Nišu, u ulici Prvomajska br. 6 gde su smeštene 2 sale za crtanje i slikanje i 8 kabineta. Trenutno je u radnom odnosu 92 nastavnika i saradnika i 21 zaposlen u vannastavi. Na studijskim programima trenutno studira ukupno 476 studenata.

Objekti su novije gradnje, izlazi su građeni tako da zadovoljavaju osnovu uspešne evakuacije, sa uslovom da širina stepeništa i prolaza mora biti 60 cm na svakih 100 lica koja borave u pojedinim delovima fakulteta. Glavni izlazi u slobodni prostor su sa vratima širine od 1,2m do 1,8m i visine oko 2,05m, a putevi evakuacije su kraći od 30m što takođe zadovoljava bezbednosne uslove. Izlazi i prolazi su propisno obeleženi signalnim oznakama smera bezbednog kretanja i obezbeđuju bezbednu evakuaciju iz prostora koji Fakultet umetnosti u Nišu koristi.

U slučaju pojave potrebe za evakuacijom iz objekta Fakulteta umetnosti u Nišu nije predviđeno opšte alarmiranje, već selektivno prenošenje govorne poruke u objekte gde je nastala vanredna situacija.

5.3 Oblast primene procedure

Ova procedura predstavlja uputstvo za evakuaciju lica iz delova objekta Fakulteta umetnosti u Nišu u slučaju pojave požara, a može se primeniti i u drugim situacijama kada se javi potreba za bezbednom evakuacijom lica koja u tom trenutku borave u objektima Fakulteta umetnosti.

5.4 Odgovornosti i ovlašćenja za sprovođenje procedure

Za primenu ove procedure je odgovoran dekan Fakulteta umetnosti u Nišu, a u njegovom odsustvu dežurno lice zaduženo za sprovođenje evakuacije koje će on posebno ovlastiti i posebni nosioci evakuacije po određenim objektima i etažama. Nosioci evakuacije po etažama i spratovima su profesori svaki za svoju učionicu, takođe nosioci evakuacije sui pomoćni radnici za objekat u kome vrše dužnost, dok je za Veliku koncertnu salu glavni nocio evakuacije tonski snimatelj.

5.5 Aktivnosti

Evakuacija iz objekta će se vršiti po nalogu koji se prenosi govornim porukama i telefonskim pozivima. Nalog za evakuaciju prenosi dežurno lice na Fakultetu zaduženo za sprovođenje evakuacije po odobrenju dekana. Evakuacija se naređuje u slučaju kada u nekom od objekta Fakulteta umetnosti u Nišu nastane požar ili neka druga vanredna situacija koja zahteva da sva ili deo lica koja se nalaze u konkretnom objektu moraju biti bezbedno evakuisani iz ugrožene zone.

5.5.1 Opšte postupanje kod evakuacije u slučaju požara

1. Dati odgovarajući alarm o nastanku požara u određenom objektu Fakultetu umetnosti;

2. Za gašenje nastalog požara, iskoristiti najbližu opremu za gašenje početnog požara, ukoliko ne postoji opasnost po lice koje gasi ili okolinu. Objekti Fakulteta umetnosti u Nišu su opremljeni PP aparatima tipa „S“ i unutrašnjom hidrantskom mrežom.

3. Gašenje požara vršiti tako da se izbegnu produkti gorenja (dim, plamen...).

4. Telefonom pozvati vatrogasno-spasilačku jedinicu - Niš biranjem broja 193 sa fiksne mreže ili sa mobilnog telefona.

5. Dežurnom vatrogascu u VB Niš dati tačnu adresu objekta u kome je požar nastao i što je moguće preciznije odgovoriti na sva postavljena pitanja.

6. Po objavi evakuacije, odmah prekinuti sve radnje u vezi gašenja i u skladu sa uputstvima koja se dobiju, preko izlaza za bezbednu evakuaciju i nadalje stepeništem odmah izaći na slobodan prostor izvan objekta, pridržavajući se sledećih pravila:

- ne kretati se stepeništem naviše i ne ulaziti u druge prostorije povezane sa stepeništem,

- ne nositi sa sobom velike predmete i torbe, osim u slučaju evakuacije imovine,
- po izlasku se udaljite od izlaza i neometajte druge da nesmetano izlaze iz objekta,
- kada ga jednom napustite, ne ulazite u objekte u kome je dat alarm za evakuaciju,
- nemojte prolaziti vozilima pored izlaza za evakuaciju dok evakuacija traje,
- locirajte se dalje od objekta da svojim prisustvom ne blokirate pristup objektu.

Mesto okupljanja je prostor ispred ulaza/izlaza iz određenog objekta Fakulteta umetnosti u Nišu, a udaljen najmanje 10m od izlaza (ulica ili plato ispred ulaza na Fakultetu umetnosti), a zaposlenom i ostalom osoblju je zabranjeno udaljavanje sa ovog prostora nakon evakuacije, bez odobrenja ovlašćenih lica.

5.5.2 Postupak dežurnog lica za sprovođenje evakuacije na Fakultetu umetnosti u Nišu:

Kada nastane potreba za evakuacijom iz objekta Fakulteta umetnosti u Nišu treba odmah:

Pre odlaska na lice mesta:

- Utvrditi tačnu lokaciju dela objekta gde je potrebna evakuacija;
- Utvrditi broj lica koje je potrebno evakuisati;
- Utvrditi broj lica koja su slabije pokretna (lica sa posebnim potrebama);
- Dati licima u pojedinim delovima fakulteta kratko uputstvo o smeru evakuacije iz dela objekta gde je nastala potreba za evakuacijom, sa naglaskom da se prvo evakušu lica koja su najudaljenija od mesta izlaska na siguran prostor.
- Na lice mesta poneti dve prenosne baterijske lampe.

Po dolasku na lice mesta:

- U slučaju otkaza osvetljenja, jednu od baterijskih lampi ustupiti dežurnom licu na onom odeljenju gde je nastala potreba za evakuacijom, a drugu zadržati kod sebe;
- Još jednom glasno naglasiti smer evakuacije iz tog dela objekta;
- Po potrebi organizovati da se svom osoblju, kao i licima koja se evakušu, obezbede vlažne krpe ili odgovarajuća zaštitna oprema za zaštitu disajnih organa;
- Glasno i odsečno naglasiti potrebu evakuacije iz tog dela objekta i sva lica koja se tu nalaze usmeriti prema najbližem izlazu za evakuaciju uz napomenu da se kreću hodom i da nikako ne trče niz stepenice;
- Smirenim, ali energičnim glasom ostvariti autoritet kod organizovanja evakuacije i sa osobama koje je neophodno evakuisati, konstantno obavljati razgovor, što je to moguće smirenijim tonom i ne dozvoliti da menjaju izdate naredbe u vezi sprovođenja evakuacije;
- Posebnu pažnju obratiti na prisustvo teže pokretljivih osoba (osobe sa posebnim potrebama). Odrediti lica koja će pomoći u njihovoj evakuaciji i njih evakuisati prema stepenu pokretljivosti-prvo one koji mogu sami da kreću. O postojanju ovih osoba obavestiti i osoblje koje je angažovano na gašenju požara (prispelu vatrogasno-spasilačku jedinicu i druga lica);
- Pošto i poslednje lice napusti objekte Fakulteta umetnosti u Nišu još jednom detaljno pregledati svaki prostor da neko lice nije zaostalo (labilne osobe imaju običaj da se u takvim situacijama skrivaju u ormare i druge zatvorene prostore);
- Kao poslednja osoba iz objekta Fakulteta umetnosti u Nišu napustite objekte preko izlaza za evakuaciju i kada stignete na mesto okupljanja, po proveru sa nastavnim osobljem da su svi evakuisani, javite se svom nadređenom;
- Bez obzira na razloge nikada se ne vraćajte u objekte kada ga jednom napustite.

5.5.3 Postupak ostalih radnika Fakulteta umetnosti u Nišu:

U slučajevima potrebe za evakuacijom iz objekta ili dela objekta gde se trenutno nalazi, svi zaposleni na Fakultetu umetnosti u Nišu su u obavezi da se pridržavaju sledećeg:

- Po ustanovljavanju tačnog mesta gde je potrebno izvršiti evakuaciju, odmah omogućiti nesmetan prolaz prisutnim licima kroz izlaze prema zbornim mestima evakuacije, kao u grafičkim prilogima;
- Omogućiti prohodnost kroz sve ulaze - izlaze iz objekta otvaranjem vrata;

- Glasnim, odsečnim upozoravanjem, obavestiti ugrožene na obavezu evakuacije;
- Bez pogovara izvršavati komande lica odgovornog za sprovođenje evakuacije;
- Koordinirati evakuaciju prema uputstvu dežurnog lica, sa ciljem izbegavanja panike;
- Organizovati prihvrat evakuisanih na zbornim mestima.

5.6 Pravci napuštanja objekta Fakulteta umetnosti u Nišu

U slučaju potrebe za evakuacijom, jedini pravac napuštanja prostora objekta Fakulteta umetnosti u Nišu je preko izlaza koji se koristi za redovnu komunikaciju na fakultetu jasno mora biti obeležen natpisom «IZLAZ».

5.7 Mesta za okupljanje

Nakon izlaska iz objekta Fakulteta umetnosti u Nišu treba se udaljiti na ulicu ispred glavnog ulaza, tako da svaka osoba bude udaljena od objekta najmanje 10 metara.

5.8 Table i natpisi obaveštenja

Iznad svakog izlaza iz pojedinih prostorija Fakulteta umetnosti u Nišu kao i na izlazima iz objekta na otvoreni prostor, postaviće se, gde nije postavljen, natpis «Izlaz» koji se može dati i u formi «Izlaz u slučaju nužde», sa ucrtanim strelicama koje označavaju smer evakuacije u slučaju požara. Lice koje se nalazi u objektu i koje je zaduženo za evakuaciju iz objekta, mora biti upoznato sa svim detaljima koji se nalaze na tablama obaveštenja.

6. Način davanja upozorenja licima u opasnosti radi pravovremene evakuacije

- Glasno i odsečno naglasiti potrebu evakuacije iz tog dela objekta;
- Odmah ukazati na pravac kretanja pri napuštanju objekta;
- Smirenim, ali energičnim glasom ostvariti autoritet kod organizovanja evakuacije;
- Sa osobama koje je neophodno evakuisati, konstantno obavljati razgovor, što je to moguće smirenim tonom i nedozvoliti da menjaju vaše komande.

7. Način uzbunjivanja najbliže vatrogasno-spasilačke jedinice:

Po dobijanju signala o potrebi evakuacije i po proveru dobijenih podataka, dežurno lice Fakulteta umetnosti u Nišu će odmah putem telefona na broj 193 dojaviti nastali događaj najbližoj vatrogasno-spasilačkoj jedinici.

Pri dojavi prvenstveno dati podatke: mesto događaja (tačna adresa), naziv objekta, šta se tačno dešava, odnosno iz kog dela objekta Fakulteta umetnosti u Nišu je dojava, spratnost, naglasiti potrebu za evakuacijom i orijentacioni broj ugroženih lica, najpogodniji pristup objektu, odnosno mestu gde je događaj nastao. Dati i druge podatke koje dežurni u vatrogasno-spasilačkoj jedinici traži.

8. Postupak evakuacije imovine i obaveze zaposlenih pre napuštanja radnog mesta

Zaposleni na Fakultetu umetnosti su u okviru svoje nadležnosti obavezni da na bezbedno mesto iznesu:

- Zaposleni u zajedničkim službama - sva važna finansijska dokumenta, tehničku dokumentaciju, računare sa bazom podataka i ostalu dokumentaciju važnu za Fakulteta umetnosti u Nišu, a koja se kod njih nalazi.
- Zaposleni u tehničkoj službi - tehničku dokumentaciju, računare sa bazom podataka i ostalu dokumentaciju važnu za Fakulteta umetnosti u Nišu, a koja se kod njih nalazi.

- Zaposleni u službi održavanja tehničku dokumentaciju, računare sa bazom podataka i ostalu dokumentaciju važnu za Fakulteta umetnosti u Nišu, a koja se kod njih nalazi.
- Zaposleni u ostalim službama tehničku dokumentaciju, računare sa bazom podataka i ostalu dokumentaciju važnu za Fakulteta umetnosti u Nišu, a koja se kod njih nalazi.
- Tehničko osoblje – sve posude sa zapaljivim materijama koje su mobilne.

9. Mere koje se preduzimaju u slučaju neispravnosti ili isključenja "panik rasvete" u pojedinim zonama evakuacije

U slučaju neispravnosti ili isključenja "panik rasvete" u pojedinim zonama evakuacije, preduzeti sledeće mere:

- proveriti stanje na licu mesta i postaviti dežurno lice sa opremom za osvetljavanje (prenosne baterijske lampe) u isključenom sektoru koje će nadgledati zbivanja u ovom sektoru do ponovnog uspostavljanja uslova za njegovo uključenje,
- ukoliko je isključenje nastalo kao posledica radova u nekom od sektora, postupak je isti kao u slučaju pojave nesipravnosti, s tim da se po završetku radova sektor obavezno uključi,
- ukoliko je isključenje nastalo kao posledica kvara, odmah o tome izvestiti lice zaduženo za zaštitu od požara, koje će pozvati nadležni servis u cilju otklanjanja nastalog kvara, ukoliko kvar ne može da otkloni dežurni električar.

10. Grafički prilozi.

Sastavni deo ovog Plana i postupaka u slučaju potrebe za evakuacijom iz objekta Fakulteta umetnosti u Nišu su grafički prilozi koji slede u nastavku ovog Plana.

V NAČIN OSPOSOBLJAVANJA ZAPOSLENIH ZA SPROVOĐENJE ZAŠTITE OD POŽARA

Član 24.

Osnovna obuka zaposlenih iz oblasti zaštite od požara vrši se na osnovu programa koji se donosi u skladu sa ovim Pravilom, a čiji je cilj da zaposleni steknu najneophodnija teoretska i praktična znanja o merama zaštite od požara.

Program osnovne obuke sadrži opšti i posebni deo.

Sadržajem Program obuke iz stava 2. ovog člana obezbeđuje se sticanje najneophodnijih teoretskih i praktičnih znanja o merama zaštite od požara - opštim i specifičnim vezanim za pojedine poslove i procese rada: o sadržini zakonskih rešenja, propisa donetih na osnovu zakona i tehničkih normativa o sadržini ovog Pravila, a posebno o pravima, dužnostima i odgovornostima zaposlenih u sprovođenju zaštite od požara, načinu rukovanja aparatima, opremom i sredstvima za gašenje požara, kao i postupcima u slučaju požara.

Posebni deo program osnovne obuke se zasniva na neposrednim opažanjima izvora opasnosti i specifičnostima procesa rada i mera zaštite od požara koji se u istima moraju preduzimati.

Član 25.

Cilj izvođenja osnovne obuke zaposlenih je sticanje najneophodnijih znanja iz oblasti zaštite od požara. Obuka zaposlenih se izvodi u vidu seminara, predavanja, konsultacija, praktičnih vežbi i na druge slične načine. Lice zaduženo za zaštitu od požara utvrđuje vidove obuke zaposlenih u zavisnosti od organizacionih mogućnosti realizacije programa. Obuka zaposlenih može se poveriti i odgovarajućim institucijama ili fakultetma.

Član 26.

Nakon obavljene osnovne obuke iz oblasti zaštite od požara u skladu sa članovima 30. i 31. ovog Pravila, obavezno se sprovodi postupak provera znanja i osposobljenosti zaposlenih. Provera znanja iz prethodnog stava ovog člana vrši se testovima, usmenim ispitivanjem i proverom praktične obučenosti. Lice zaduženo za zaštitu od požara priprema testove, utvrđuje članove komisije, odlučuje o načinu provere znanja i obavlja druge poslove s tim u vezi. Lice zaduženo za zaštitu od požara sačinjava zapisnik i vodi odgovarajuće evidencije o proveru znanja zaposlenih.

Član 27.

Zaposleni je ispoljio minimum znanja iz oblasti zaštite od požara i time pokazao da je sposoban za upotrebu vatrogasnih aparata i priručnih sredstava za gašenje požara ukoliko ima najmanje 75% tačnih odgovora od ukupnog broja pitanja postavljenih prilikom provere znanja.

Član 28.

Zaposleni koji ne zadovolji na proveru znanja dužan je da naknadno, a najkasnije u roku od 30 dana od dana izvršene provere, ponovo pristupi proveru znanja iz oblasti zaštite od požara. Ukoliko i na ponovljenoj proveru znanja radnik ne pokaže zadovoljavajuće

rezultate smatraće se da ne ispunjava uslove za dalji rad na poslovima i radnim zadacima na kojima je raspoređen može se raskinuti ugovor o radu.

Član 29.

Zaposleni se upoznaju sa merama zaštite od požara i postupkom u slučaju požara kroz obaveznu obuku, upoznavanjem od strane neposrednog rukovodioca prilikom stupanja na rad i rasporeda na druge poslove i zadatke, putem pismenih upozorenja i znakova opasnosti, kao i preko sredstava javnog informisanja.

VI ZAVRŠNE ODREDBE

Član 30.

Na sva pitanja iz oblasti zaštite od požara koja nisu regulisana ovim Pravilom primenjuje se važeći zakon i drugi propisi.

Član 31.

Za tumačenje ovog Pravila ovlašćuje se Lice zaduženo za zaštitu od požara.

Član 32.

Ova Pravila stupaju na snagu osmog dana nakon objavljivanja na oglasnim tablama fakulteta.

U Nišu, dana _____ 2013. godine

Dekan

Fakulteta umetnosti u Nišu

[Handwritten signature]